

Ege'nin mavisine denk özlemlerimiz

Seramik sanatçımız **Fureya**, yıllar boyunca güzel sergiler açtı yabancı ülkelerde. O ülkelerden biri de Fransa. Paris sergisi de büyük ilgi topladı. Ama Fransız dostlarımız hayli unutkan! İstanbul konsolosluğunun davranışı unutkanlığın da ötesinde bence. Fureya, Paris'e gitmek için vize isteyince çok ilginç bir yöntem izliyorlar. Bir Fransız diplomatın, üstelik görevine yeni başlamışsa Fureya'yı tanıması beklenemez; ama arşivler yok mu acaba? Fureya vize isteyince o arşivlere bakılmaz mı? Arşivler çok şey anlatır sanıyorum. Fureya Fransa'nın yabancıları değil, Paris'te oturuyor vaktiyle, Paris'in şıklığına güzelliğine katkısı var. Ama Paris'e yerleşmeyi hiç düşünmüyor. İstanbul'un güzelliklerine güzellik katmayı yeğliyor. Paris'e, Meksiko'ya, Budapeşte'ye, başka başkentlere yalnız sergileri nedeniyle gidiyor. Ancak Fransız dostlarımız yetmişini aşmış bir sanatçıya da kuşkuyla bakıyorlar nerdeyse!.. Ya Paris'e gider de dönmezse!.. Vize vermek için malvarlığını öğrenmek istiyorlar! Hayli diplomatik bir pot ve de ayıp doğrusu!.. Bir Türk konsolos bir Fransız sanatçıya benzer davranışta bulursa, Fransızların tepkisi ne olurdu kimbilir!..

Büyükelçi **Eric Rouleau** kültür ve sanat ilişkilerine önem vermez görünüyor; ama Fureya'dan özür dilemesi gerekir doğrusu... Bu tür olaylar ilk bakışta ayrıntı diye düşünülebilir; ancak ilişkileri hayli zedeliyor.

Değerli sanatçımız vizeyi **Fahrülnisa Zeid**'in Paris sergisinde bulunmak için istedi Fransızlardan. Amman'da oturan ünlü Türk ressamı, yüzyılımızın başında doğmuş; ama yaratıcı gücüyle yıllara meydan okuyor. Federal Almanya'daki güzel sergisinden sonra Paris'te de bir sergi açtı, İstanbul'daki Fransız diplomatları **Fahrülnisa Zeid**'i de tanımlıyor belki de. Oysa Paris iyi tanır; **Modern Sanat Müzesi**'nde bir tablosu var. **André Malraux** ile yakın dostluğu. Irak'ın Londra Büyükelçisi olan kocası **Emir Zeid**'i yitirince Paris'e

Fahrülnisa Zeid, Bonn Büyükelçisi Reşat Arım ile...

yerleşti. Evi bir sanat müzesi gibi.. Bir gidişimde Modern Sanat Müzesi Müdürüyle çay içtik o evde. Ünlü galerici **Katja Granoff** da **Fahrülnisa Zeid**'in resim dünyasındaki yerini anlattı bana, bir kez daha yazdım, **Fahrülnisa Zeid**, Amman'a yerleşti sonra, 1980'li yılların başında Amman'daki küçük sarayında çok güzel söyleşilerimiz var. Bir gün yazarım belki. 1900'lardan 2000'lere uzanan bir yolculuğun öyküsü. İstanbul-Atina-Berlin-Londra-Paris-Amman'da yaşanan yılların öyküsü. **Şakir Paşa** ağacından bir uzantı dünyaya. O ağacın çok üretken dallarından biri **Fahrülnisa Zeid**. Yaşama sevincini hiç yitirmiyor. Hastalık, ameliyat vız geliyor, yürüyemezse tekerlekli sandalyeye oturuyor, soluğu Almanya'da, Paris'te alıyor! Bir geceyi de **Folies Bergère**'de geçiriyor. Ayak uydurmak kolay değil, ama çaresiz!... **Fahrülnisa Zeid**, Amman'dan Paris'e uçunca kızı **Şirin Devrim**'in New York'tan yeğeni **Fureya**'nın İstanbul'dan Paris'e uçuşu da kaçınılmaz oluyor. Galiba bir de Kuveyt yolculuğu var ufukta. Değerli sanatçımız kararlı; 1992 yılında Kuveyt'te de bir sergi açıyor. **Yirmi** tabloyu bitirdiğini duyunca, hiç şaşırmadım. Kocaman bir yüreğin üretkenliği bu...

Şakir Paşa ailesinin bir başka dalı da hâlâ boy veriyor Ege kıyılarında. "**Halikarnas Bahkçısı**" anılıyor durmadan; mavi yolculukların öncü kaptanı anımsanıyor. Ben de **Ören**'deki dostlarımla, **Artur**'da **Büyükelçi Hamit Batu** ve eşiyile mavi söyleşiler yapıyorum. Çok şey soldu; ama hâlâ masmavi özlemlerimiz var.

Okurlarımız bilir, yaz gelince benim yazılarına da Ege'nin mavisini buluştur, **Kaz Dağları**'nın ucunda batan güneşin parlaklığını, zeytinlerin gri-yeşilini, imbat esintileriyle köpüren dalgaların şarkısını herkes duysun isterim. **Yirmi üç yıldır Ören**'de tatil yapıyorum. Köy kentsiyor, üstelik hayli çarpık, ama doğa hâlâ direniyor. Doğrusu biz de direnmiyoruz, **Ören**'de tatil yapanların çoğu başkentli. Yıllarca önce bu kıyılarda buluşunca neşeye, umutla selamlarlardı birbirlerini. 27 Mayısçılardan bir grup, yazarlar, ozanlar, sendikacılar, bilim adamları. Yıllar nasıl geçti, çocuklar büyüdü, torunlar üçüncü, dördüncü kuşağı oluşturdu. Umut onlarda şimdiki.

Profesör **Babri Savcı**'yı torunuyla görmeyi isterim. Ya da **İlhami Soysal**'ın **Kerem** ile söyleşilerini. Bir de torunların dedelere bakışı var elbet.

Dr. Babür Küçük'ün de adı çok geçiyor **Ören** söyleşilerinde. Japonya'dan gelen güzel haberler yalnız **Yıldız** ve **Sami Küçük**'ün değil, tüm dostların gözünü parlatıyor. Benim de gözlerim yaşıyor doğrusu. O küçük **Babür**'ün başarısından büyük coşku duyuyorum. İlginç bir araştırmayla, kulak dalına yeni bir başarı. Okul döneminde **Sami Küçük** de çok başarılı bir öğrenci, kökeni Makedonya, bir göçmen çocuğu, çalışkan, başarılı bir öğrenci, sınıfları, okulu ve de **Harp Akademileri**'ni birincilikle bitiriyor. Ben onu, "**AI-**

Ressam **Fahrülnisa Zeid**, 1992 yılında Kuveyt'te bir sergi açmaya hazırlanıyor. Hastalık, ameliyat demeden üretkenliğini sürdüren Zeid, söz konusu sergi için şimdiden 20 tablosunu hazırlamış...

bay Küçük' olarak tanıdım 27 Mayıs devriminde... Dostluğumuz hâlâ sürüyor. Yaz gelince **Ören**'de buluşuyoruz. **Babür Küçük**'ün başarısını da birlikte kutladık. Genç doktor yakında yurda dönüyor, bilimsel çalışmalarını burada sürdürmek istiyor; ama nerede ve nasıl? Bilim dalını yeşertmek için çok

az destek var ülkemizde. Yine de çalışmaktan, araştırmaktan geri kalmıyor gençler. Mutlu ve umutlu bir olay değil mi?

Fahrülnisa Zeid'i selamlayarak sona erdiriyorum bu yazıyı. Dev boyutlu portreleri canlanıyor gözümde. O portrelerde sevginin, özlemin de boyutlandığını hissederim ben. □